

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački
Homilija na Misi za Domovinu prigodom Dana državnosti
Zagreb, crkva sv. Marka, 25. lipnja 2014. godine.
Liturgijska čitanja: *2Kor 22,8-13; 23,1-3; Mt 7,15-20*

Preuzvišeni Apostolski nuncije,
draga subraćo u svećeništvu,
poštovani gospodine Predsjedniče Republike Hrvatske,
poštovani gospodine Predsjedniče Hrvatskoga sabora,
uvaženi saborski zastupnici
i predstavnici državnih, gradskih i vojnih vlasti,
cijenjeni hrvatski branitelji,
draga braćo i sestre u Kristu!

1. U svečanom ozračju ovoga radosnog slavlja pozdravljam sve vas nazočne na Misi za Domovinu u prigodi Dana hrvatske državnosti kojega svima čestitam. Ovo je prigoda da s posebnim osjećajima blizine pozdravim i sudionike »Hrvatskoga iseljeničkog kongresa«, prvoga takvog znanstvenog skupa koji povezuje Hrvate u Hrvatskoj i izvan nje, a koji se ovih dana održava ovdje, u našem glavnom gradu.

Božja riječ koju smo čuli iz Isusovih usta, bez obzira što ne govori izravno ni o slobodi, ni o pravednosti, ni o spomenu, uistinu je prikladna za današnje slavlje Dana hrvatske državnosti.

Slika drveta i plodova govori o tome da djelovanje, postupci, ponašanje pokazuju kakav je čovjek. Kakvoća plodova govori o kakvoći drveta. U evanđelju po Mateju to je temeljni kriterij, osobito kada govori o dobrim djelima: »Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima« (*Mt 5, 16*). Time se ističe da su Isusovi učenici pozvani živjeti tako da pridonose proslavi Boga, a plodovi omogućuju razlučivati istinske od lažnih učenika.

Na tragu biblijske predaje potvrđuje se da je riječ istinita, ako se odražava u djelima. Vjernik je uistinu vjernik, ako svojom vjerom čini dobra djela, djela pravednosti i ljubavi. Ispovijedanje vjere koje bi bilo zatvoreno u vlastitost osjećaja, u intimu srca, bez brige za čovjeka i svijet u kojemu vjernik živi, bilo bi otuđujuće i nekršćansko.

2. Samo vjernici koji osjećaju i suosjećaju u trpljenjima i proturječnostima ovoga svijeta, spremni žrtvovati se za bližnje, donose plodove o kojima govori Isus. Među tim plodovima najljepši su oni koji pokazuju ulaganje vlastitog života u djela nesebičnosti, u rad za dobro bližnjega, svakoga čovjeka. Darivanje je vlastito ljudima koji uistinu vole druge ljude. Darivanje izrasta iz drveta Kristova križa, iz stabla koje je izgledalo suho i predano umiranju, ali je preobraženo u najljepše stablo koje je raslo na zemlji.

Kada Isus spominje dobra djela, očito ne misli na onu učinkovitost kakva vlada u često isticanim zakonitostima gospodarskoga svijeta, vođenoga željom za zaradom i osobnim probitkom. Plodovi evanđeorskoga prepoznavanja su poglavito: nutarnji mir, radost, dobrotvornost, sućut, opraštanje.

Postavljajući se na taj način nećemo biti malodušni niti pred onim događajima koji nam se čine neuspjesima. I kada ne vidimo uspjehe koje smo željeli polučiti, važno je provjeriti jesmo li uložili svoje vrijeme, snagu i znanje iz ljubavi ili nismo; jesmo li kao vjernici postupali na način koji je redovito stran logici onih koji u zemaljskome i izvanjskome pokušavaju naći ispunjenje. To je istinska mjera kršćanskoga života.

3. I zato je važno spominjati se onih događaja iz naše prošlosti koji pokazuju plodove izrasle na granama dobrotvornosti i ljubavi. Stoga mi je ovdje danas, na Dan državnosti, osobito draga prisutnost hrvatskih branitelja. Branitelji su pokazali kakvi su to dobri plodovi, jer su najljepša djela izrasla iz dragovoljnosti, iz spremnosti na služenje, iz sućuti koju je podupirala Božja snaga. I kao što su to činili u vrijeme kada je Hrvatska bila ugrožena oružjem, i danas svjedoče djelima u bilo kakvoj potrebi, osobito čuvajući spomen koji ne smije nestati. Svojim poštivanjem Hrvatske države i podnesene žrtve za nju, pokazuju korijene dobrog drveta.

Njihova prisutnost govori: *Nisu riječi one koje istinski vrijede, nego djela.* Tek kada su riječi oslonjene i potkrijepljene djelima, imaju snagu i vjerodostojnost. No, upravo su hrvatski branitelji i njihove obitelji osjetili kolika je pogubnost u riječima koje nemaju pokrića u djelima. Toliko su puta od rata bili gotovo šibani riječima optužbe; njima se poigravalo riječima politike koje nisu izrasle iz dobrog stabla; privlačeni su riječima lažnih obećanja koja se nisu oslanjala na uvjerenost djela.

Upravo je zbog toga važno, dragi branitelji, da ne klonete pred onim što vam se čini neuspjehom. Vaši plodovi ostaju. I da biste sami osjetili snagu koja živi među vama, ostanite u zajedništvu međusobnom i zajedništvu dobrih plodova od kojih živi Hrvatska, a koje ste vi unijeli u njenu slobodu. Raduje me što vidim da među vama u zadnje vrijeme postoje nastojanja da svoju darovanost Domovini živite na nov način i pomognete našem društvu u novome otkrivanju potrebnih oslonaca koji su olako napušteni i zanemareni. Vi ponavljate u svoj jednostavnosti: *Djela, a ne lažna obećanja i poigravanje ljudskim životima.* Te su riječi ispit savjesti svima nama; na svim razinama odgovornosti i služba. Zato je strašno vidjeti kada se tomu glasu u Hrvatskoj ne daje prostora, ili kada ga se pokušava ušutkati represivnim mjerama.

4. Braćo i sestre, spomen-blagdan kojim danas pred Gospodina stavljamo svoju Hrvatsku domovinu vraća nas u vrijeme kraja prošlog stoljeća, kada su se susrela srca svih koji su nosili plodove s dobrog stabla. Nakon dugih desetljeća represivnog režima, ponovno je zajedno disala jedna Hrvatska, u jednome hrvatskom tijelu. Iseljeni Hrvati, koji su živjeli gorčinu odvajanja od svojih domova i krajeva, ponovno su mogli u Hrvatsku useliti svoju dušu i u njoj širiti radost.

No, očito da nevaljalo stablo nije prestajalo donositi svoje plodove i ponovno razdvajati, razgrađivati tijelo i dušu Hrvatske. Dok se pitamo kako je moguće da su blizina i oduševljenje nacionalnoga bića pretvoreni u otuđenost i malodušnost, istodobno znamo koliko je blago diljem svijeta imati ne samo Hrvate kojima je stalo do Domovine, nego po njima i prijatelje iz drugih naroda i država koji nastoje oko dobra naše Domovine.

Upravo potomci nekada prognanih i iseljenih Hrvata, novi naraštaji naših iseljenika, poseban su blagoslov za Domovinu svoga podrijetla. Oni ponekad očituju povezanost i otvorenost, tako potrebnu Hrvatskoj, osobito nakon što je postala članicom Europske unije. Nažalost, te se nove okolnosti i taj novi položaj i pripadnost Hrvatske zajedništvu Europske unije nedovoljno i slabo očituju i vrednuju u našoj javnosti, jer se Hrvatsku i dalje pokušava zatvarati u okvir starih asocijacija, s pečatom vremena koje je Hrvatsku zatvaralo prema Europi i svijetu.

5. Zato je uistinu hvalevrijedno što se pokušavaju ujediniti napori hrvatskih društvenih, akademskih i kulturnih institucija te Crkve, da se uspostavi stabilnija suradnja koja na plodonosniji način može živjeti povezanost hrvatskoga nacionalnoga bića u Domovini i iseljeništvu. Tim više, ako se spomenemo koliko je prisutnost svećenika, redovnika i redovnica; koliko su nesebični ljudi u školstvu i kulturi pridonijeli čuvanju hrvatskoga identiteta, te time bili istinski hrvatski veleposlanici, koji su upoznavali druge s našim

vrijednostima i teškoćama, otvarali prostore za gospodarsku suradnju i promicali razmjenu plodova s dobroga stabla.

No, ne radi se samo o odnosu prema svijetu i drugima. Valja početi od nas u Hrvatskoj. Tko želi vidjeti dobre plodove; tko želi dobro Domovini, nastojat će uvažavati njezine temeljne vrijednosti, razgovarati, omogućiti rasprave i susrete. Ako toga nema, slabit će povjerenje, uvlačiti se među ljude nesigurnost i strah, rast će sebičnost i zatvorenost. Državna zajednica u kojoj nismo mogli živjeti svoju državnost hranila je odvajanje od europskih vrijednosti i kulture; zatvarala granice svima koji se nisu slagali s njenom ideologijom i silom htjela spriječiti neovisnost i slobodu.

6. Braćo i sestre, pred nama je danas škrinja u kojoj se nalazi Božja riječ, u kojoj uvijek trebamo tražiti uporišta za svoja djela. Osim te Knjige Života, tu je i knjiga hrvatske povijesti u koju su upisani događaji, kušnje, nevolje i oduševljenje našega naroda, ali prije svega djela ljubavi, ona koja su čuvala da iskra života ne utrne. Konačno, tu je i knjiga hrvatskih ljudi sa svojim iskustvima i životnim putovima, blago koje čeka da ga ponovno otkrijemo; sjaj blizine dobra koji se ponovno pojavi kada je teško, kada su ljudi u potrebi, a Domovina pritisnuta prijetnjama.

Ovo vrijeme raznih kriza je i vrijeme koje traži novo hrvatsko zajedništvo, građeno na istini koja pročišćuje, na povjerenju koje ne vara i na ljubavi koja ne kasni. Na današnji dan na našu Domovinu rado zazivamo pomoć naših nebeskih zaštitnika, osobito blaženoga Alojzija Stepinca, čije proglašenje svetim željno čekamo i radujemo se plodovima njegove svetosti.

Neka sve vas uvijek prati vjerni zagovor Presvete Bogorodice Marije, Kraljice Hrvata te blagoslov Božjeg milosrđa i njegova utjeha.

Amen.